

ת"פ 16788/07/15 - המאשימה - מדינת ישראל, משטרת ישראל תביעות רמלה, ע"י עוה"ד גילה בן עוזיהו נגד הנאשמת - גלית פרדריקה בליק ז'ורנו

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16788-07-15 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' בליק ז'ורנו
בפני כבוד השופט הישם אבו שחאדה

בעניין: המאשימה - מדינת ישראל משטרת ישראל
תביעות רמלה ע"י עוה"ד גילה בן עוזיהו

נגד
הנאשמת - גלית פרדריקה בליק ז'ורנו ע"י
עוה"ד יעקב מצא

הכרעת דין

א. כתב האישום

1. כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה את ביצוען של העבירות הבאות: תקיפת סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין (להלן: **חוק העונשין**) וכן "תקיפת עובד ציבור כדי להכשילו בתפקידו". בכתב האישום נרשם בטעות שהוראת החיקוק נשוא העבירה של "תקיפת עובד ציבור כדי להכשילו בתפקידו" היא סעיף 382ב(1) לחוק העונשין, כאשר בפועל אין סעיף שמספרו "382ב" בחוק העונשין. על פניו, ברור שמדובר בטעות קולמוס בעת ניסוח כתב האישום והכוונה היא לסעיף 382א(ב)(1) לחוק העונשין, שהינו הסעיף שמגדיר את העבירה של "תקיפת עובד ציבור כדי להכשילו בתפקידו", וזה הסעיף שאליו אתייחס בהמשך.

2. לפי עובדות כתב האישום, ביום 7.1.15, בשעה 07:43 או בסמוך לכך, בתחנת רכבת מודיעין מרכז (להלן: **התחנה**) הגיעה הנאשמת לתחנה וביקשה לעבור בעמדת הבידוק של החיילים והשוטרים. בהמשך לכך, פנה אליה המאבטח אסף בנדר (להלן: **אסף**) וביקש ממנה כי תעבור לעמדת הבידוק הרגילה ותעביר את תיקה במכונת השיקוף. הנאשמת סירבה לבקשתו ונכנסה בכח לתחנה. אסף חסם את דרכה של הנאשמת ובתגובה לכך החלה הנאשמת להכות בו באמצעות תיקה בפניו.

3. בהמשך לכך, הגיע המאבטח אדיר בוטבול (להלן: **אדיר**) לעזור לאסוף להרגיע את הנאשמת ובתגובה לכך, הכתה בו במכת אגרוף בפניו ומכה נוספת בסנטרו ומכה נוספת שוב באסוף. בהמשך, ירקה הנאשמת לעברו של אמיר לוי, מפעיל מכונת השיקוף (להלן: **אמיר**) וקראה לעברו: "אתה זבל". שלושת המאבטחים ייקראו יחדיו "**שלושת המאבטחים**".

ב. הוראת החיקוק שמופיעות בכתב האישום והמתווה הדיוני

4. כאמור, בכתב האישום יוחסו לנאשמת שתי עבירות נפרדות: תקיפת סתם ותקיפה של עובד ציבור. יאמר כבר עתה כי העבירה של תקיפת סתם, ממילא נבלעת בעבירה של תקיפת עובד ציבור, שהינה עבירה חמורה יותר הכוללת בתוכה את מלוא רכיבי העבירה של תקיפת סתם. במילים אחרות, היה על המאשימה לבחור באחת משתי העבירות ולא לייחס את שתיהן לנאשמת כי ממילא אין מקום להרשיעה בשתייהן. על כן, המתווה הדיוני שינחה אותי בהכרעת הדין יהיה כדלקמן:

א. בשלב הראשון, אבחן האם הנאשמת "תקפה" את מי משלושת המאבטחים. אם ייקבע שלא, היא תזוכה מכל אשמה, הן מהעבירה של תקיפת סתם והן מהעבירה של תקיפת עובד ציבור. אם ייקבע שכן, יש לעבור לשלב השני.

ב. בשלב השני, יש לבחון אם שלושת המאבטחים הם "עובדי ציבור". שאלה זו תיבחן בשני מישורים:

1.ג. המישור **העקרוני**: שבו יש לבחון האם "מאבטח" שמוצב בתחנת רכבת עונה על ההגדרה של "עובד ציבור" לפי סעיף 34כא לחוק העונשין, שהינה ההגדרה הרלבנטית לעניין העבירה של "תקיפת עובד ציבור" בכוונה להכשילו בתפקידו" שבסעיף 382א(ב)(1) לחוק העונשין. אם ייקבע שלא, הנאשמת תורשע רק בעבירה של "תקיפת סתם". אם ייקבע שכן, יש לעבור לבדיקה במישור הקונקרטי.

2.ג. המישור **הקונקרטי**: שבו יש לבחון האם כל אחד שלוש המאבטחים (אדיר, אסף ואמיר) קיבל מינוי כדין לשמש כ-"מאבטח" בתחנה. אם ייקבע שכן, הנאשמת תורשע רק בעבירה של "תקיפת עובד ציבור" ולא בעבירה של "תקיפת סתם". אם ייקבע שלא, הנאשמת תורשע רק בעבירה של "תקיפת סתם".

ג. השלב הראשון: האם הנאשמת תקפה את מי מהמאבטחים

5. ראיות המאשימה כללו סרטון ממצלמת האבטח שבתחנה (ת/1, להלן: **הסרטון**). בשל חשיבותו של

הסרטון, כראיה אובייקטיבית שמתעדת את האירוע נשוא כתב האישום, אעמוד תחילה על מה שניתן לראות בסרטון.

6. אורך הסרטון הוא 15 דקות לערך ואינו כולל קול. החלקים הרלוונטיים הם בין דקה 09:00 לדקה 12:00. אביא תחילה את נתוני הרקע כפי שהם עולים מהסרטון ומעדותם של שלושת המאבטחים ועוד בטרם החל האירוע נשוא כתב האישום:

א. מבנה עמדת הבידוק בתחנה: מתוך הסרטון עולה שזווית הצילום היא מתוך מצלמה שמוצבת בתוך התחנה ומצלמת את שער הכניסה לתחנה וחלק מהרחוב שמחוצה לה. הכניסה לתחנה היא באמצעות שתי דלתות המוצבות אחת ליד השנייה. דלת ראשונה שממוקמת בצד שמאל, ודלת שניה שממוקמת בצד ימין, וזאת מנקודת המבט של הצופה דרך מצלמת האבטחה.

ב. מיקום מכונת השיקוף והמגנומטר: בחלק הפנימי של התחנה, ליד דלת ימין ישנה מכונת שיקוף לתיקיהם של המבקרים בתחנה. בסמוך למכונת השיקוף יש שער מגנומטר שדרכו צריכים לעבור המבקרים בתחנה, כחלק מהשגרה של הבדיקה הביטחונית לשם כניסה לתחנה.

ג. המיקום של אסף, אדיר ואמיר: שלושת המאבטחים זיהו את עצמם בסרטון שהוצג בפניהם בבית המשפט. מעדותם עלה כי אמיר ישב ליד מכונת השיקוף, אסף עמד ליד שער המגנומטר שבסמוך לדלת ימין ובעוד שאדיר היה מוצב ליד דלת שמאל וחבש לראשו כובע צמר (ראו: עדותו של אדיר, פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 8 ש' 26 - עמ' 9 ש' 12; עדותו של אסף, פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 34 ש' 19 - 29; וכן עדותו של אמיר, פרוט' מיום 8.3.17 עמ' 23 ש' 17 - 32).

ד. ההבדל בין דלת ימין לדלת שמאל: שלושת המאבטחים העידו כי דלת ימין, מכונת השיקוף ושער המגנומטר שמוצבים לידה, מיועדים כולם למטרת כניסתם של כלל ציבור המבקרים בתחנה ואשר אמורים לעבור בידוק שגרתי של הגוף דרך המגנומטר ושל התיקים שברשותם דרך מכונת השיקוף. לעומת זאת, דלת שמאל מיועדת רק לכניסה של אנשי ביטחון (חיילים, שוטרים וסוהרים) לתחנה וזאת רק לאחר הצגת תעודת זהות מתאימה. כמו כן, במקרים מסוימים, על פי הנחייה שמתקבלת מקצין הביטחון של התחנה, ניתן גם להכניס מבקרים שאינם אנשי ביטחון, וזאת חמש דקות לפני שעת היציאה של הרכבת ובכפוף לכך שהם מחזיקים תיק קטן שניתן לבדיקה בצורה מהירה על ידי מאבטח המוצב ליד הדלת השמאלית. לטענת שלושת המאבטחים התיק שבו החזיקה הנאשמת, בהגיעה לתחנה, לא היה "תיק קטן" שתואם את הנוהל המקובל ואשר מתיר כניסה בדלת שמאל ללא בידוק בטחוני (ראו: עדותו של אדיר, פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 14 ש' 31 - עמ' 15 ש' 28; עדותו של אסף, פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 35 ש' 25-31, עמ' 37 ש' 1-5; וכן עדותו של אמיר, פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 25 ש' 29-31).

7. להלן ההתרחשויות כפי שהן עולות מתוך הסרטון, לפי נקודות זמן שונות, ובהתייחס לפעילותם של שלושת המאבטחים כפי שזיהו את עצמם בסרטון :

דקה	תיאור האירוע
- 00:00 09:00	אמיר יושב ליד מכונת השיקוף. אדיר ניצב ליד דלת שמאל. הכניסה של מבקרי התחנה אל תוך התחנה נעשית רק דרך דלת ימין ואשר עם הגעתם ממתינים בתור שליד דלת ימין, כאשר התור של המבקרים משתרך אל מחוץ לתחנה ואשר עם הגיע תורם מניחים את תיקיהם במכונת השיקוף. לאחר מכן, המבקרים עוברים במגנומטר. אסף נראה עומד מאחורי שער המגנומטר. קיימות כניסות ספורות בלבד של מבקרים מדלת שמאל, על ידי אנשי בטחון במדים או אנשים בלבוש אזרחי שמציגים תעודה למאבטחים בטרם כניסתם. כל אלה שאינם מציגים תעודה ומבקשים להיכנס מדלת שמאל, נחסמים על ידי אדיר אשר מצביע להם לעבור לתור שליד דלת ימין (ראו למשל דקה 03:55 - 04:43, 05:12, 05:22, 06:59, 08:22, 08:26 - 08:33, 08:53).
- 09:00 09:12	הנאשמת מגיעה לתחנה. ליד דלת ימין משתרך תור של מבקרים לתחנה שמתחיל ממכונת השיקוף ומסתיים בתוך הרחוב מחוץ לתחנה. הנאשמת פונה ישירות לדלת שמאל, כאשר היא נושאת תיק על כתפה ומנסה לעבור דרך הדלת השמאלית. אדיר חוסם את דרכה עם גופו ומצביע לה לכיוון התור שליד דלת ימין. הנאשמת מנסה בכל זאת לעקוף את אדיר ולהיכנס פנימה לתוך התחנה והוא שוב חוסם את דרכה עם גופו ומצביע בשנית עם ידו לכיוון דלת ימין.
- 09:12 09:16	הנאשמת אכן עוברת לצד ימין, ועומדת בראש התור ולמעשה עוקפת את כל האנשים בתור שהיו לפניה.
- 09:17 09:18	הנאשמת מדברת עם אדיר, איננה מניחה את התיק שבו החזיקה במכונת השיקוף ועוברת יחד עם התיק דרך המגנומטר.
- 09:19 09:20 09:21	הנאשמת מתחילה להתפרץ פנימה אל תוך התחנה בצעדים מהירים. אסף אוחז בשתי זרועותיה של הנאשמת עם ידיו, כאשר גופו נדחף לאחור בשל דחיפותיה ותנועות גופה המהירות קדימה.
09:23	אדיר מתקרב לעבר אסף והנאשמת זזה מצד מצד כדי לעקוף אותם.
- 09:25 09:43	אמיר יוצא ממקום מושבו ליד מכונת השיקוף וניגש לעבר הנאשמת. בשלב זה, הנאשמת מוקפת על ידי שלושת המאבטחים. בחלק מהזמן פניה, ידיה וגופה מוסתרים על ידי גבם של המאבטחים, שכולם גבוהים ממנה. הנאשמת ממשיכה לזוז כמה צעדים לאחור ולאחר מכן כמה צעדים שמאלה, הכל כאשר היא עדיין נמצאת לאחר שער המגנומטר, בצד שלכוון החלק הפנימי של התחנה.
09:43	מתנתק המגע הפיזי בין הנאשמת למאבטחים.

הנאשמת עוברת דרך שער המגנומטר בכיוון ההפוך, היינו נגד כיון כניסתם של האזרחים שעמדו בתור. שוב, מעמידה את עצמה בראש התור ומניחה את התיק במכונת השיקוף . הווה אומר, ניסיון שני לעקוף את כל התור שהשתרך ליד דלת ימין. אדיר מדבר איתה, אך מאחר והסרטון אינו כולל קול, לא ידוע מהסרטון מה נאמר לה (לפי עדותו של אדיר, נאמר לה שאינה יכולה לעבור ושהיא מעוכבת, פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 10 ש' 18-5; ראו גם עדותו של אמיר פרוט' מיום 8.3.17 עמ' 37 ש' 13-6).	09:59 - 10:06
הנאשמת עוברת דרך המגנומטר ומנסה להוציא את התיק שלה מצידה השני של מכונת השיקוף. אדיר חוסם את כניסתה עם גופו, אך היא בכל זאת עוקפת אותו ונכנסת לתוך התחנה .	10:07 - 10:14
הנאשמת נאבקת עם אדיר ודוחפת אותו עם ידיה ועם גופה על מנת להיכנס בכח לתחנה . אדיר מחזיק אותה בזרועותיה על מנת להדפה לאחור. בשלב מסוים, היא מתכופפת כלפי מטה, כאשר אדיר עדיין אוחז בזרועותיה. בהמשך, אדיר מסתכל לאחור לכיוון המצלמה ומצביע לה על מיקום המצלמה.	10:15 - 10:23
הנאשמת ממשיכה לדחוף את אדיר , אשר מנסה לחסום אותה מלהיכנס לתחנה. הנאשמת נעה פנימה אל תוך התחנה באלכסון ולכיוון צד שמאל. לאחר מכן, במשך 7 שניות (10:24 - 10:31) הנאשמת ואדיר נמצאים מחוץ לטווח הצילום של המצלמה, בתוך התחנה .	10:24 - 10:31
הנאשמת מופיעה בשנית בסרטון, כאשר אדיר עומד מאחוריה וגבה מופנה אליו. הנאשמת נראית דוחפת את אדיר לאחור עם גבה במטרה לחזור ולהיכנס לתחנה ובעוד שאדיר אוחז בה בידיו על מנת להוביל אותה אל מחוץ לתחנה. הנאשמת אוחזת בתיקה וממשיכה לנסות לברוח פנימה אל תוך התחנה .	10:31 - 11:06
אדם לא מזוהה ניגש לנאשמת ומנסה לשוחח איתה. מעדותו של אדיר עלה שהאדם שפנה אליה היה שוטר שהיה בלבוש אזרחי ואשר הזדהה בפניה עם תעודת שוטר (עדותו של אדיר, פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 10 ש' 22-27).	11:07
מבקרים אחרים עוברים דרך דלת שמאל תוך הצגת תעודה.	11:08 - 11:40
הנאשמת עומדת בצד שמאל בתוך התחנה ומסביבה שניים או שלושה אנשים, ללא כל מגע פיזי ביניהם.	12:02

8. הסרטון, שכאמור, אינו כולל קול, הינו ראייה אובייקטיבית שמכוחה בית המשפט רואה את האירוע מנקודת המבט של צופה "**חירש**" שעומד מהצד במקום שבו ממוקמת המצלמה בתוך התחנה. מתוך הסרטון עולה בבירור כי הנאשמת **דחפה את המאבטחים** מספר פעמים במהלך ניסיונותיה לפרוץ אל תוך התחנה בניגוד להוראותיהם.

9. לדעתי, די בדחיפות של הנאשמת כלפי המאבטחים כפי שהם נראים בסרטון על מנת **לקבוע כממצא**

עובדתי שהנאשמת תקפה את המאבטחים, וזאת גם מבלי לדון בשאלה אם אכן ביצעה כלפיהם פעולות נוספות כגון מכה עם התיק, מכות אגרופ ויריקה (להלן: **הפעולות הנוספות**). אף על פי כן, למען השלמת תיאור הראיות שהובאו בפני, ומעבר לנדרש, אדון גם בשאלה העובדתית האם הנאשמת ביצעה את הפעולות הנוספות האמורות.

10. הנאשמת הכחישה שנתנה אגרופים או שירקה על מי מהמאבטחים. בנוסף, טענה כי היא עוברת בתחנה מדי יום מזה שנים רבות ואף נוהגת לעבור דרך הדלת השמאלית ומעולם לא התעוררה בעיה בכניסתה לתחנה מדלת שמאל וללא בידוק בטחוני. לטענתה, במועד האירוע המאבטחים נגעו בגופה בצורה לא ראויה וגם חנקו אותה (ראו פרוט' מיום 15.3.17, עמ' 43 ש' 1 - עמ' 47 ש' 29).

11. לעומת זאת, כל שלושת המאבטחים העידו שאף אחד מהם לא חנק אותה ושהנאשמת אכן נתנה מכה עם התיק בפניו של אסף וגם נתנה לו אגרופ ונתנה אגרופים לאדיר וכן ירקה לעבר אמיר. בנוסף, הבהירו שרצו למנוע את כניסתה לתחנה לאור התנהלותה הכוללת כפי שעולה מהסרטון וביקשו גם לעכב אותה. בנוסף, לטענתם הנאשמת הניחה את התיק שלה בתוך מכונת השיקוף (ראו לעיל דקה 09:59 עד 10:06 בסרטון) רק לאחר שכבר הובהר לה שהיא מעוכבת ומנועה מלהמשיך לנסות להיכנס לתחנה (ראו: עדותו של אדיר בפרוט' מיום 8.3.17, עמ' 9 ש' 19 - 22, עמ' 10 ש' 1 - 17, ש' 28 - 31, עמ' 18 ש' 16 - 29, עמ' 19 ש' 1 - 5; עדותו של אסף בפרוט' מיום 8.3.17, עמ' 34 ש' 19 - עמ' 37 ש' 30, עמ' 39 ש' 8 - 26; וכן עדותו של אמיר בפרוט' מיום 8.3.17, עמ' 23 ש' 17 - 32, ואשר הבהיר שהיריקה לא פגעה בו וכי הנאשמת קראה לו "זבל").

12. לדעתי, יש להעדיף את גרסתם של שלושת המאבטחים על פני גרסתה של הנאשמת בעניין הפעולות הנוספות (המכה עם התיק, האגרופים והיריקה). להלן נימוקיי:

א. בסרטון ישנם חלקים שבהם פניה וידיה של הנאשמת היו מוסתרים על ידי גבם של המאבטחים שעמדו מסביבה (ראו דקה 09:25 עד 09:43), כאשר ברור מהסרטון שכל אחד מהם הוא גבוה ממנה. כמו כן, זהו גם החלק היחיד בסרטון שבו יש לנאשמת מגע ישיר עם אמיר. ללמדך, שכל שהיתה יריקה של הנאשמת כלפי אמיר, היא היתה יכולה לקרות רק בנקודת זמן זו (בין דקה 09:25 עד 09:43). העובדה שלא רואים בסרטון פעולת יריקה או מכות אגרופ, בשל כך שגופה של הנאשמת, לרבות ידיה ופניה, מוסתר כמעט לחלוטין, איננה מלמדת שהפעולות הנוספות לא קרו. רוצה לומר, שאין כל סתירה בין הסרטון לבין עדותם של שלושת המאבטחים לעניין הפעולות הנוספות.

ב. עדותם של כל אחד משלושת המאבטחים מהווה חיזוק לעדותו של האחר וקיימת התאמה מלאה בעדותם לגבי הפעולות הנוספות. יתר על כן, יש להוסיף שעדותם של כל אחד מהמאבטחים לגבי התיאור הכללי של האירוע, תואמת היטב את מה שמופיע בסרטון, בהיותו ראיה אובייקטיבית שנותנת נופך גדול של אמינות לעדות המאבטחים.

ג. יתר על כן, קיים גם חלק אחר בסרטון שבו הנאשמת, נעמדת עם פניה מול אספ ודוחפת אותו לאחור אל תוך התחנה, כאשר הוא אווז בזרועותיה ומנסה למנוע את כניסתה בכוח, אך הנאשמת מצליחה להדוף אותו לאחור עד אשר שניהם יוצאים מטווח הצילום של המצלמה (דקה 10:24 - 10:31). בהמשך, שניהם חוזרים לטווח הצילום, כאשר אספ אווז בה וגבה מופנה אליו, כאשר הנאשמת דוחפת אותו לאחור עם גבה (דקה 10:31 - 11:06). אספ טען שקיבל אגרוף נוסף מהנאשמת. על כן, גם אם בסרטון לא רואים את האגרוף הנוסף לעברו של אספ, הדבר לא סותר במאומה את עדותם של שלושת המאבטחים שאספ אכן קיבל מהנאשמת אגרוף נוסף. האגרוף הנוסף ייתכן וניתן במהלך אותן שבע שניות בין דקה 10:24 ו-10:31 בעת ששניהם היו מחוץ לטווח הצילום של המצלמה בשל דחיפותיה של הנאשמת. ללמדך, שאין כל סתירה בין עדותם של שלושת המאבטחים לגבי האגרופים שנתנה הנאשמת לאספ ואדיר לבין הסרטון.

ד. באמרות החוץ של הנאשמת היא נשאלה האם "הרימה יד על מאבטח", והיא ענתה "הגנתי על עצמי כי לא נשמתי" (ת/3, ש' 22-23). בהמשך נשאלה, כיצד הגנה על עצמה וענתה ב-"תנועות של הידיים לצדדים" (ת/3, ש' 25). יש לראות בדברים אלה כראשית הודאה בכך שאכן חבטה במאבטחים באמצעות תנועות ידיים לצדדים. יתר על כן, הנאשמת לא טענה כלל במהלך המשפט שעומד לה הסייג של "הגנה עצמית", ובכל מקרה על פניו מהסרטון עולה שתנאי הסייג של "הגנה עצמית" לפי 34 לחוק העונשין, אינם מתקיימים. נהפוך הוא, המאבטחים היו רשאים להשתמש בכוח סביר למנוע מהנאשמת מלהיכנס לתחנה וגם לא התרשמתי שהכוח שהופעל נגדה על ידי דחיפתה אל מחוץ לתחנה, היה בלתי סביר. כמו כן, הטענה של הנאשמת שהמאבטחים חנקו אותה, וזאת בחלקים שבהם היא מופיעה בסרטון, אינה מתיישבת עם מה שנראה בסרטון.

13. באשר לטענה של הנאשמת שהיא עוברת בתחנה מדי יום מזה מספר שנים בדרכה לעבודה, כבסיס לסברתה שמותר לה לעקוף את התור שמצד ימין ואף להיכנס מדלת שמאל מבלי שהתיק שלה יעבור דרך מכונת השיקוף ומבלי שהיא תעבור דרך המגנומטר (פרוט' מיום 15.3.17, עמ' 42 ש' 8), יש לציין את הדברים הבאים:

א. כל שלושת המאבטחים ציינו שאינם מכירים את הנאשמת ואינם מזהים אותה כמבקרת קבועה בתחנה (ראו: עדותו של אספ, פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 35 ש' 23-17; עדותו של אדיר, פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 11 ש' 27-21; וכן עדותו של אמיר, פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 25 ש' 4-2).

ב. הנאשמת אישרה שגם היא לא מכירה את שלושת המאבטחים (פרוט' מיום 15.3.17, עמ' 43 ש' 2-1).

ד. השלב השני: האם אספ, אדיר ואמיר הם "עובדי ציבור"

עמוד 7

14. משהגעתי למסקנה שהנאשמת תקפה את המאבטחים הן בדחיפות והן בפעולות נוספות, יש לדון כעת בשלב השני של המתווה הדיוני, קרי, האם אסף, אדיר ואמיר הם "עובדי ציבור". כאמור, הדבר יעשה בשני מישורים, המישור העקרוני והמישור הקונקרטי.

1.ד. המישור העקרוני

15. במסגרת המישור העקרוני, יש לבחון את השאלה המשפטית האם "מאבטח" שמוצב בתחנת רכבת הוא "עובד ציבור".

16. הביטוי "עובד ציבור" מוגדר בסעיף 34 כד לחוק העונשין, לפי אחת עשרה חלופות שונות, כאשר החלופה שרלבנטית לענייננו היא זו שמופיעה בסעיף קטן 10 ואשר זו לשונה:

" "עובד הציבור" -

(10) נושא משרה או תפקיד על פי חיקוק, בין במינוי, בין בבחירה ובין בהסכם, אף אם איננו אחד מעובדי הציבור המנויים בפסקאות (1) עד (9)."

(ההדגשה שלי - ה.א.ש.)

17. בסעיף 2 לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, תשס"ה-2005 (להלן: **חוק ביטחון הציבור**) הביטוי "מאבטח" הוגדר באופן הבא: "מי שהוסמך לפי סעיף 7 לשם ביצוע פעולות אבטחה ושמירה על ביטחון הציבור לפי חוק זה".

18. סעיף 7(א)(1) לחוק ביטחון הציבור קובע כדלקמן:

"השר רשאי להסמיך אדם בסמכויות הקבועות בחוק זה, אם שוכנע כי הסמכות נחוצה לשם ביצוע פעולות אבטחה ושמירה על ביטחון הציבור במקום מהמקומות המפורטים בסעיף 3(א) שיש לציבור גישה אליהם או שלגביהם יש רגישות מבחינת ביטחון הציבור או ביטחון המדינה; לצורך כך רשאי השר להסמיך אף מי שאינו עובד ציבור; בהסמכה לפי סעיף קטן זה יקבע השר את סוג המקום שבו ניתן למי שהוסמך לפי סעיף זה להפעיל סמכות לפי הוראות סעיף 3."

(ההדגשה שלי - ה.א.ש.)

19. כמו כן, סעיף 2 לחוק ביטחון הציבור מגדיר "עובד ציבור" כ-"עובד מדינה כמשמעותו בחוק שירות המדינה (מנויים) התשי"ט-1959, וכן עובד רשות סטטוטורית שחל עליו דין משמעת, על פי דין".

20. יוצא מכך, שניתן למנות אדם כ-"מאבטח" מכוח חוק ביטחון הציבור גם מי שאינו "עובד מדינה" לפי חוק שירות המדינה (מנויים) התשי"ט - 1959, והוא בכל זאת יראה כ-"עובד ציבור" לעניין העבירה של "תקיפה עובד ציבור" לפי סעיף 382 לחוק העונשין.

21. חוק נוסף שרלבנטי לענייננו הוא חוק להסדרת הבטחון בגופים ציבוריים תשנ"ח - 1998 (להלן: **חוק להסדרת הבטחון**). סעיף 1 לחוק להסדרת בטחון מגדיר "מאבטח" כ-"אדם שהתמנה לפי סעיף 13, לשם ביצוע פעולות אבטחה בגוף ציבורי". בסעיף 1 נקבע כי "גוף ציבורי" הוא "כל גוף המנוי בתוספות". בתוספת החמישית לחוק הסדרת בטחון יש רשימה של גופים וביניהם "רכבת ישראל בע"מ".

22. יתר על כן, בפסיקה נקבע שהיקף תחולתו של המונח "עובד" משתנה בהתאם להקשר הסטטוטורי, כך למשל אדם עשוי להיראות כ-"עובד מדינה" לעניין דיני הנזיקין אך לא לעניין דיני העבודה (ע"א 502/78 מדינת ישראל נ' ניסים פ"ד לה (4) 758, 748 (1981)). ולענייננו, ובדרך האנאלוגיה למקרה שבפני, "מאבטח" יכול להיראות כ-"עובד ציבור" לעניין הדין הפלילי (העבירה של "תקיפת עובד ציבור") גם אם הוא לא "עובד ציבור" לעניין דיני העבודה. לפיכך, השאלה אם קיימים "יחסי עובד מעביד", במישור של דיני העבודה, בין "מאבטח" שמונה לפי חוק ביטחון הציבור או לפי חוק להסדרת הביטחון, לבין המדינה, היא בלתי רלבנטית למקרה שבפני ולכן אינני מוצא צורך להכריע בה.

23. בנוסף, ב-רע"פ 229/12 **צבי כהן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (16.10.12) הועלתה הטענה כי "מתנדב במשטרה", זאת בשונה ובמובחן מ-"שוטר מן המניין", איננו "עובד ציבור" לעניין העבירה של העלבת עובד ציבור. כבוד השופט ג'ובראן קבע שהמילים "מושטן וילד מפגר" שנאמרו על ידי המערער למתנדב במשטרה אינן בגדר "העלבה" לצורך העבירה של העלבת עובד ציבור ולכן זיכה את המערער מן העבירה האמורה תוך קביעה שבכך התייתר הצורך לדון בשאלה האם מתנדב במשטרה הוא בגדר "עובד ציבור". כבוד השופטת ברק ארז, שהסכימה עם פסק דינו של כבוד השופט ג'ובראן, קבעה שמפאת חשיבותה של השאלה המשפטית האם "מתנדב במשטרה" הוא "עובד ציבור" לעניין ההגדרה של "עובד ציבור" שבסעיף 34כד לחוק העונשין. לאחר בחינת הערך המוגן בעבירה של העלבת עובד ציבור ואת תפקידי השיטור שמוענקים למתנדבים במשטרה, קבעה שמתנדבים במשטרה הם אכן עובדי ציבור. כבוד השופט דנציגר הסכים עם פסק דינו של כבוד השופט ג'ובראן ועם קביעותיה של כב' השופטת ברק ארז. בפסקה 16 לחוות דעתה של כב' השופטת ברק ארז, נאמרו הדברים הבאים:

"פרשנות מצמצמת במשפט הפלילי אינה צריכה להוביל לתוצאות חסרות תכלית, כמו למשל במקרה שבו שני שוטרים עומדים זה לצד זה - האחד מתנדב, שבו ניתן לכאורה לעלו עד בלי די, והשני שוטר "אמיתי" שבו אין לפגוע. ההגנה הראויה על חופש הביטוי צריכה להיות מבוססת, אפוא, על תיחום ראוי של סוגי הביטויים שעליהם תחול העבירה,

ולא על שרטוט מלאכותי של תחום הגבול בין מי שעובדים שכם בשכם."

24. לדעתי, הדברים שנאמרו לעיל בפסק דין **צבי כהן** לעניין "מתנדב במשטרה", לפיהם יש לראות אותו כ-"עובד ציבור" לעניין הדין הפלילי, הם טובים ונכונים גם לגבי "מאבטח" בתחנת רכבת, בין שמונה לפי חוק ביטחון הציבור ובין שמונה לפי חוק להסדרת הביטחון.

25. אפנה גם לשני פסק דין נוספים שרלבנטיים לענייני, בנוגע לשאלה אם "מאבטח" הוא אכן "עובד ציבור" לעניין העבירות של תקיפת עובד ציבור והעלבת עובד ציבור:

א. ע"פ 7639/13 **אמרה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (2.4.14). במקרה זה המערערים תקפו מאבטח בבית חולים והורשעו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, כאשר בכתב האישום המתוקן לא יוחסה להם עבירה של תקיפת "עובד ציבור". באמרת אגב, בית המשפט העליון קבע שעל המחוקק להסדיר את סוגיית מעמדם של "מאבטחים" במוסדות ציבור ואשר אינם מועסקים על ידי המוסד הציבורי שאותו הם מאבטחים אלא על ידי חברת שמירה חיצונית.

ב. דנ"פ 10987/07 **מדינת ישראל נ' ברק כהן** [פורסם בנבו] (2.3.09). כאן נדונה בהרחבה השאלה האם ניתן להחיל עבירה פלילית שהמונח "עובד ציבור" הוא אחד מרכיבי היסוד העובדתי שלה, על מי שאינו עובד המדינה. דעת הרוב, מפי כבוד הנשיאה ביניש, קבעה בנסיבות אותו עניין כי לצורך העבירה של שוחד הקבועה בסעיף 290 לחוק העונשין, המונח "עובד של תאגיד המספק שירות לציבור" משתרע אף על מאבטח שעבד בלשכת מינהל האוכלוסין של משרד הפנים (פסקאות 11-19 לפסק דינה של כבוד הנשיאה ביניש).

26. לסיכום, הנני קובע כי במישור העקרוני "מאבטח" בתחנת רכבת הוא "עובד ציבור" לעניין העבירה של "תקיפת עובד ציבור" בסעיף 382א לחוק העונשין. כעת אבדוק אם במישור הקונקרטי, שלושת המאבטחים אכן מחזיקים ב-"מינוי" כ-"מאבטח" לפי סעיף 7 לחוק ביטחון הציבור או לפי סעיף 13 לחוק להסדרת הביטחון.

2.ד. המישור הקונקרטי

27. במקרה שבפני, המאשימה לא הציגה במסגרת פרשת התביעה את כתב המינוי של כל אחד משלושת המאבטחים לשמש בתפקיד זה, על מנת לקבוע באופן פוזיטיבי שכל אחד מהם הוא אכן "עובד ציבור" כרכיב מרכזי ביסודות העבירה של "תקיפת עובד ציבור".

28. כידוע, במשפט הפלילי הנטל הוא על המאשימה להוכיח את כל יסודות העבירה של תקיפת עובד ציבור, לרבות הוכחה של הרכיב של "עובד ציבור", קרי שמושא התקיפה הוא אכן "עובד ציבור". לענייננו, הנטל הוא על המאשימה להוכיח כי כל אחד משלושת המאבטחים שהותקף נושא מינוי או הסמכה כדין לשמש כ-"מאבטח".
29. יחד עם זאת, במישור הדיוני על נאשמים מוטלת החובה להבהיר לבית המשפט מה הנקודות שבמחלוקת כבר בשלב המענה לכתב האישום ובטרם קביעת התיק להוכחות. במקרה שבפני, הנאשמת לא העלתה כל טענה בשלב המענה לכתב האישום כי מי משלושת המאבטחים לא קיבל מינוי כדין לשמש כ-"מאבטח" ולכן איננו "עובדי ציבור" לצורך העבירה של "תקיפת עובד ציבור" (ראו המענה לכתב האישום בפרוטוקול מיום 23.2.16).
30. סוגיית המענה לכתב האישום הוסדרה בסימן ד' לפרק ה'בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 (להלן: **החסד"פ**) שנושא את הכותרת "פתיחת המשפט". בסעיף 143א(ב) נקבע שבית המשפט רשאי לנהל דיון מקדמי בכתב האישום שמטרתו בירור עמדת הנאשם לעניין הודיה או כפירה בעובדות הנטענות בכתב האישום, כולן או מקצתן; בחינת האפשרות לצמצום המחלוקת העובדתית או המשפטית, כולה או מקצתה; ייתור הצורך בשמיעת ראיות. כמו כן, ככל שיש לנאשם טענות מקדמיות כאמור בסעיף 149(1)-(10) לחסד"פ עליו לטעון זאת. בנוסף, לפי סעיף 152 לחסד"פ, היה ולא בוטל האישום מכוח טענה מקדמית, ישאל בית המשפט את הנאשם מה תשובתו לאישום. למעשה, שלב המענה לכתב האישום מגדיר עבור המאשימה ובית המשפט את המתווה הדיוני והראייתי הרלבנטי. מדובר בשלב מהותי במשפט ולא בשלב טכני פורמאלי.
31. הגישה לפיה הנאשם רשאי להימנע מלחשוף את הגנתו בכך שלא ייתן מענה מפורט לכתב האישום (סעיף 152א(א) לחסד"פ) איננה כזה ראה וקדש וגם היא כפופה למגבלות ראייתיות ודיוניות. כך למשל, נאשם שיימנע מלתת מענה לכתב האישום או לשאלות בית המשפט בעת תחילת המשפט, הדבר עשוי לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה (סעיף 152ב(ב) לחסד"פ).
32. יתר על כן, ההגנה לא הגישה בקשה לבית המשפט לפי סעיף 74 או לפי סעיף 108 לחסד"פ, לקבלת מידע מהמאשימה לגבי תעודות ההסמכה או כתבי המינוי של כל אחד משלושת המאבטחים לשמש בתפקיד מאבטח בתחנה.
33. המקרה שבפני, שבו ההגנה לא העלתה טענה קונקרטית כי מי משלושת המאבטחים אינו מחזיק בכתב מינוי כדין לשמש כ-"מאבטח" לפי חוק ביטחון הציבור או לפי חוק להסדרת ביטחון, מאוד דומה למקרה שבו שוטר מעיד בבית משפט בהליך פלילי לעניין עבירה של "תקיפת שוטר" או "העלבת עובד ציבור", כאשר אותו שוטר הוא מושא התקיפה או ההעלבה. בעת שההגנה אינה מעלה טענה קונקרטית לגבי חוקיות המינוי שלו כשוטר או לגבי תוקף ההסמכה שלו לשמש כשוטר נכון למועד האירוע שלגביו הוא מעיד, בית המשפט איננו מפשפש מיוזמתו בציציותיו של השוטר, האם במועד האירוע נשוא כתב האישום

הוא אכן החזיק במינוי לשמש כ-"שופט", או לא, והנחת היסוד היא שאכן מדובר ב-"שופט" שהינו גם "עובד ציבור".

34. יש לציין כי במהלך חקירתו הנגדית של אדיר, הוא נשאל מי המעסיק שלו וענה שהוא מועסק על ידי חברת שמירה פרטית (פרוט' מיום 8.3.17, עמ' 12 ש' 5-11). בנוסף, הוא נשאל מספר שאלות על ידי בא כוח הנאשמת לגבי כשירותו הרפואית לשמש כמאבטח ולגבי השאלה אם עשה שירות צבאי מלא, וקבעתי שעל בא כוח הנאשמת לשאול שאלה קונקרטיות "לגבי ההסמכה עצמה בלבד" (פרוט' מיום 8.3.17 עמ' 12 ש' 1 - עמ' 13 ש' 26). בהמשך, בא כוח הנאשמת לא שאל שאלות קונקרטיות לגבי עצם קיומו של כתב מינוי לשמש כמאבטח ובפועל, בהמשך, קו חקירה זה נזנח. בנוסף, שני המאבטחים הנוספים שהעידו אחרי אדיר, קרי אסף ואמיר, לא נשאלו בחקירתם הנגדית אודות כתב המינוי שלהם לשמש כמאבטחים. בנוסף, בשלב הסיכומים גם לא הועלתה טענה שמי מהם לא הוסמך כדין לשמש כמאבטח. יוצא מכך, שאין בפי הנאשמת טענה ממשית שמי משלושת המאבטחים איננו "עובדי ציבור" ושעל בית המשפט להכריע בה.

35. יוזכר, שכבר הכרעתי בשאלה העקרונית אם "מאבטח" הוא "עובד ציבור". על כן, במישור הקונקרטי, אילו הנאשמת היתה טוענת, בשלב כלשהו במשפט, כי למי משלושת המאבטחים לא היתה הסמכה או מינוי כדין לשמש כ-"מאבטח", ברור שהנטל להוכיח את ההפך בראיות מתאימות ומעל לכל ספק סביר, ירבוץ לפתחה של המאשימה. עם זאת, מאחר והטענה הקונקרטית האמורה לא הועלתה על ידי ההגנה, הרי שיש להיזקק לחזקה העובדתית שנהוגה במשפט המינהלי והיא "**חזקת תקינות המנהל**". הווה אומר, קיימת חזקה שבעובדה לפיה כל אחד משלושת המאבטחים אכן החזיק במינוי או הסמכה כדין מכוח חוק בטחון הציבור או החוק להסדרת הביטחון, לשמש כ-"מאבטח" בתחנה.

36. לסיכום, הנני קובע כי במישור הקונקרטי כל אחד משלושת המאבטחים (אדיר, אסף ואמיר) החזיק במינוי שניתן כדין לשמש כ-"מאבטח" ולכן כל אחד מהם הוא בגדר "עובד ציבור" לעניין העבירה של "תקיפת עובד ציבור" בסעיף 382א לחוק העונשין.

ה. סוף דבר

37. לאור כל האמור לעיל, הנני מרשיע את הנאשמת בביצוע עבירה של תקיפת עובד ציבור כדי להכשילו בתפקידו לפי סעיף 382א(ב)(1) לחוק העונשין.

ניתנה היום, י' ניסן תשע"ז, 06 אפריל 2017, במעמד הצדדים.